

Sygn. akt I C 1183/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2023r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 października 2023r.

sprawy z powództwa **K. M. (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki K. M. kwotę 18.600,00zł (osiemnaście tysięcy sześćset złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 12.000,00zł (dwanaście tysięcy złotych 00/100) od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 200,00zł (dwieście złotych 00/100) od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 200,00zł (dwieście złotych 00/100) od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 200,00zł (dwieście złotych 00/100) od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 200,00zł (dwieście złotych 00/100) od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.800,00zł (dwa tysiące osiemset złotych 00/100) od dnia 19 lutego 2022r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 3.000,00zł (trzy tysiące złotych 00/100) od dnia 8 marca 2022r. do dnia zapłaty,

nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu tytułem zwrotu części nieuiszczonych wydatków:

- od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwotę 1.163,32zł (jeden tysiąc sto sześćdziesiąt trzy złote 32/100),

zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki K. M. kwotę 4.917,00zł (cztery tysiące dziewięćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600,00zł (trzy tysiące sześćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości w stosunku rocznym odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

sędzia Michał Włodarek

Sygn. akt I C 1183/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 września 2022r. powódka K. M. skierowała do tut. Sądu żądania zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z/s w W. łącznej kwoty 15.600,00zł, i tak tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 12 listopada 2021r. kwotę 9.000,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty oraz łącznej kwoty 6.600,00zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot 200,00zł, 200,00zł, 200,00zł, 200,00zł, 3.000,00zł i 2.800,00zł odpowiednio od dnia 18 lutego, 8 marca i 19 lutego 2022r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 12 listopada 2021r. podróżując jako kierowca pojazdu m – ki C. o nr rej. (...) poruszała się ul. (...) w K.. Sprawca zdarzenia kierujący pojazdem m – ki T. o nr rej. (...) na skrzyżowaniu ulic (...), na remontowanym odcinku drogi, wjechał na czerwonym świetle, nie ustąpił pierwszeństwa pojazdowi kierowanemu przez powódkę i doprowadził do zderzenia aut. Na miejsce przybył patrol wydziału ruchu drogowego Komendy Policji w K., który sporządził stosowną notatkę służbową.

Ze względu na nasilające się dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego powódka udała się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy ul. (...) w K.. W następstwie przedmiotowego zdarzenia u powódki rozpoznano urazy brzucha oraz dolnej części grzbietu i miednicy.

W dniu 23 listopada 2021r. powódka skorzystała z konsultacji ortopedycznej. Lekarz specjalista, w wyniku przeprowadzonego badania lekarskiego, stwierdził uraz odcinka szyjnego kręgosłupa, typu smągnięcia biczem, uraz odcinka lędźwiowego kręgosłupa oraz uraz stopy prawej.

W dniach 3 i 21 grudnia 2021r. powódka udała się na konsultacje ortopedyczne, po których została skierowana na zabiegi fizjoterapeutyczne. Powódka odbyła 2 serie zabiegów fizjoterapeutycznych, które przyniosły nieznaczną poprawę stanu zdrowia, jednakże zdaniem specjalistów, pod których opieką znajdowała się powódka wskazana jest dalsza rehabilitacja. Ze względu na długi okres oczekiwania na rehabilitację z wykorzystaniem środków NFZ, powódka skorzystała z zabiegów w prywatnym Centrum. Całość odniesionych przez powódkę obrażeń jednoznacznie wskazuje na powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Powódka nadal odczuwa negatywne skutki zdarzenia.

Powódka podniosła, że w związku z leczeniem i rehabilitacją poniosła koszty w wysokości 6.600,00zł.

Sprawca zdarzenia w chwili wypadku objęty był ochroną ubezpieczeniową z tytułu odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie pozwanego.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego.

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne w ramach, którego przyznał powódce kwotę 500,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 52,28zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz odmówił wypłaty dalszych świadczeń.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego kwalifikowanego pisma procesowego pozwany zakwestionował powództwo co do wysokości oraz zanegował zakres i wysokość szkód. Pozwany wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego ustalił rodzaj, charakter i rozległość uszkodzeń ciała i uszczerbku na zdrowiu powódki oraz zasadność i celowość poniesionych przez nią kosztów leczenia oraz rehabilitacji i innych wydatków oraz przyznał zadośćuczynienie w wysokości 500,00zł oraz odszkodowanie w wysokości 52,28zł, które odpowiada rozmiarom krzywdy powódki i je rekompensuje w całości, a ponadto pokrywa w całości wydatki poniesione przez powódkę na leczenia.

W piśmie procesowym z dnia 8 maja 2023r. powódka rozszerzyła żądanie pozwu z tytułu zadośćuczynienia o dalszą kwotę 3.000,00zł i wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz kwoty pieniężnej w wysokości 12.000,00zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 18 lutego 2022r. do dnia zapłaty oraz podtrzymała wcześniej zgłoszone roszczenie odszkodowawcze.

Pozwany zakwestionował również w całości rozszerzenia żądania z tytułu zadośćuczynienia i wniósł o jego oddalenie w całości.

Sąd Rejonowy ustalił, następujący stan faktyczny.

W dniu 12 listopada 2021r. w K. ok. godz. 20:35 w obszarze ul. (...) kierujący pojazdem m – ki T. o nr rej. (...) wytworzył stan niebezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu, a następnie najechał na samochód m – ki C. o nr rej. (...) prowadzony przez powódkę K. M., co doprowadziło do zderzenia aut, ich uszkodzenia oraz powstania obrażeń ciała powódki.

W czasie zdarzenia powódka posiadała zapięte pasy bezpieczeństwa.

Na miejsce zdarzenia skierowano patrol policji.

Sprawca zdarzenia został ukarany w trybie mandatowym za wykroczenie w ruchu drogowym.

(zaświadczenie o zdarzeniu drogowym k. 11, oświadczenie k. 12, zdjęcia k. 13-14, 59-60, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 68, zeznania świadka J. S. k. 91v-92 00:19:33-00:33:00, przesłuchanie powódki K. M. k. 91-91v 00:02:11-00:19:33)

Po wypadku powódka była konsultowana w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K., gdzie Szpitalnym Oddziale Ratunkowym udzielono jej ambulatoryjnej pomocy medycznej.

U powódki rozpoznano stan po urazie komunikacyjnym – urazy brzucha, dolnej części grzbietu i miednicy.

Powódka kontynuowała leczenie specjalistyczne u lekarza ortopedy, który rozpoznał u niej uraz odcinka C kręgosłupa typu „smagnięcia biczem” oraz odcinka L – S kręgosłupa i stopy prawej.

Powódka odbyła również 2 cykle zabiegów fizjoterapeutycznych.

Powódka nadal odczuwa negatywne skutki zdarzenia w obszarze zdrowia fizycznego i psychicznego.

(karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 15, historia choroby k. 16-17, 19, skierowanie na fizjoterapie k. 18, 20, karta zabiegów fizjoterapeutycznych k. 21-22, 23-24, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 68, inf. NFZ k. 85-87, zeznania świadka J. S. k. 91v-92 00:19:33-00:33:00, przesłuchanie powódki K. M. k. 91-91v 00:02:11-00:19:33)

W obszarze następstw ortopedycznych zdarzenia drogowego z dnia 12 listopada 2021r. obrażenia organizmu powódki doprowadziły do obrażeń kręgosłupa szyjnego z zespołem korzonkowym i trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu dysfunkcji narządów ruchów w rozmiarze 5%.

(opinia biegłego ortopedy k. 106-111, 129)

W obszarze fizjoterapeutycznym w wyniku wypadku z dnia 12 listopada 2021r. powódka nie doznała trwałego lub długotrwałego uszczerbku odcinka szyjnego kręgosłupa, dla którego wskaźnik procentowy uszczerbku na zdrowiu wynosi 0%.

Utrzymujące się natomiast dolegliwości bólowe korzonkowe spowodowały u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu w rozmiarze 5%.

Prowadzona u powódki rehabilitacja była i jest na optymalnym/typowym poziomie. Analiza poniesionych kosztów wskazuje, iż mieszczą się one w zakresie uśrednionych cen.

U powódki wskazane jest kontynuowanie rehabilitacji.

(opinia biegłego w dziedzinie fizjoterapii k. 151-154, 176-179)

Powódka, w wyniku zdarzenia, poza szkodą na osobie poniosła również wydatki z tytułu kosztów leczenia i rehabilitacji w łącznej wysokości 6.600,00zł.

(faktury k. 36-41, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 68)

W momencie zdarzenia sprawca wypadku posiadał zawartą z pozwanym (...) S.A. z/s w W. umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie i mieniu w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...).

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe i decyzją z dnia 20 stycznia 2022r. przyznał powódce kwotę 500,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 52,28zł tytułem zwrotu kosztów leczenia odmawiając ponadto wypłaty jakichkolwiek dalszych kwot pieniężnych tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania.

(zgłoszenie roszczeń k. 25-26, 27-28, 29-30, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia k. 31, decyzja k. 32, 33, 34, 35, podsumowanie szkody k. 57, wycena k. 58, umowa najmu pojazdu k. 61-62, opinia kompleksowa OC k. 63-65, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd k. 68)

Sąd uznał za przydatne do ustalenia stanu faktycznego opinie sporządzone przez biegłych ortopedę oraz w dziedzinie fizjoterapii albowiem są one pełne, jasne, zrozumiałe, wyczerpujące i kompleksowe oraz wewnętrznie spójne. Biegli w poszczególnych opiniach udzielili odpowiedzi na wszystkie postawione w tezach dowodowych pytania, sformułowania zawarte w treści każdej z opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegli przedstawili metody badawcze, materiał badawczy, na którym się oparli. Wnioski końcowe każdej z opinii są zwięzłe i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłych badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegli w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkowali się również do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnego materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatów.

Podnoszone przez stronę pozwaną uwagi należy w tych warunkach uznać jedynie za polemikę z prawidłowo i właściwie sporządzonymi dokumentami procesowymi i nie stanowią podstawy do reformacji albo odrzucenia czy to w całości lub w części tak przeprowadzonych w postępowaniu rozpoznawczym czynności procesowych.

Z podanych, co powyżej względów Sąd, na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 i § 2 kpc, nie uwzględnił wniosku dowodowego strony pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego w dziedzinie ortopedii.

Należy wskazać, iż o liczbie powołanych biegłych, a także o potrzebie zasięgnięcia opinii innego biegłego rozstrzyga Sąd (art. 278 § 1 i art. 286 in fine kpc). Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszej opinii biegłego, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy, gdy opinia, którą dysponuje zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez

eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych, co nie nastąpiło w warunkach procesowych przedmiotowej sprawy – por. post. SN z dnia 14 sierpnia 2020r. w sprawie o sygn. akt V CSK 5/20, opubl. Legalis, post. SN z dnia 17 lipca 2020r. w sprawie o sygn. akt IV CSK 43/20, opubl. Legalis, post. SN z dnia 5 grudnia 2019r. w sprawie o sygn. akt II UK 369/18, opubl. Legalis.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, natomiast według reguły określonej w art. 436 § 2 kc w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2022.2277 – t.j. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W sytuacji, gdy wypadek komunikacyjny polegał na zderzeniu się dwóch pojazdów będących w ruchu, prawną podstawę orzekania o odpowiedzialności posiadaczy pojazdów za wynikłe z tego szkody stanowi art. 436 § 2 kc w zw. z art. 415 kc. W świetle treści przepisu art. 415 kc za szkodę odpowiada osoba, której zawinione zachowanie się jest źródłem powstania szkody. Czyn sprawcy pociągający za sobą odpowiedzialność cywilną musi być bezprawny, a więc niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego, a przy tym zawiniony. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są: powstanie szkody, zdarzenie, związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu a szkodą oraz wina sprawcy. Pod pojęciem szkody rozumie się - najogólniej rzecz biorąc - uszczerbek w dobrach prawnie chronionych osoby poszkodowanej. Element winy będzie się wyrażał przede wszystkim w sposobie poruszania się przez uczestnika kierowanym przezeń pojazdem w kontekście możliwości przypisania mu wszelkiej nieprawidłowości z punktu widzenia właściwej techniki i taktyki jazdy, zachowania należytej w danych warunkach pogodowych i drogowych ostrożności, możliwości dostrzeżenia nadjeżdżającego samochodu i uniknięcia zderzenia. – por. wyrok SN z dnia 18 listopada 2004r. w sprawie o sygn. akt I CK 242/04, opubl. Legalis.

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą, tj. między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. LEX nr 1454546, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 175/14, opubl. LEX nr 1489037, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. LEX nr 1500753, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. LEX nr 1451641.

Szkoda niemajątkowa i majątkowa musi pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc.

Na tle art. 361 § 1 kc odnotowania wymaga, że na gruncie tego przepisu „obojętne jest, czy ma miejsce związek przyczynowy bezpośredni, czy pośredni oraz, czy jest to związek przyczynowy złożony, wieloczłonowy, z tym, że odpowiedzialność cywilną uzasadnia jedynie taki związek przyczynowy wieloczłonowy, w którym między poszczególnymi ogniwami zachodzi normalna zależność przyczynowa, a więc każde ogniwo tego związku podlega ocenie z punktu widzenia przyczynowości adekwatnej.

Norma zawarta w przepisie art. 361 § 1 kc opiera się na założeniach teorii adekwatnego związku przyczynowego, w wersji obiektywnej, zwanego też „normalnym związkiem przyczynowym”. Teoria ta zakłada, że związek przyczynowy zachodzi tylko wtedy, gdy w grupie wszystkich przyczyn i skutków mamy do czynienia jedynie z takimi przyczynami, które normalnie powodują określone skutki. Nie wystarczy więc stwierdzić istnienie związku przyczynowego jako takiego, lecz należy stwierdzić, że chodzi o następstwa normalne (a nie niezwykle, nadzwyczajne).

Związek przyczynowy należy pojmować jako obiektywne powiązanie ze sobą zjawiska nazwanego „przyczyną” ze zjawiskiem określonym jako „skutek”. Istnienie związku przyczynowego jako zjawiska obiektywnego determinowane jest okolicznościami faktycznymi sprawy. W pierwszej kolejności należy za pomocą testu „conditio sine qua non” zbadać, czy określony skutek stanowi obiektywne następstwo zdarzenia, które wskazano jako jego przyczynę, to znaczy, czy oceniany skutek nastąpiłby mimo braku wskazanej przyczyny. Jeżeli odpowiedź jest negatywna, czyli badany skutek nastąpiłby również mimo nieobecności tej przyczyny należy stwierdzić, że nie występuje żaden obiektywny związek przyczynowy i nie ma potrzeby dalszego badania, czy relacje pomiędzy przyczyną a skutkiem są adekwatne w rozumieniu art. 361 § 1 kc. Pojawienie się w przebiegu kauzalnym przyczyny zewnętrznej, nie powiązanej z działaniem lub zaniechaniem podmiotu odpowiedzialnego za powstanie szkody, przesądza o braku związku przyczynowego, jeśli bez przyczyny pierwotnej szkoda i tak powstałaby. Przepis art. 361 § 1 kc wiąże jednak odpowiedzialność tylko z normalnymi następstwami zjawisk stanowiących jej podstawę. W razie pozytywnego stwierdzenia, że dany fakt był koniecznym warunkiem wystąpienia skutku, należy rozważyć, czy wspomniane powiązania można traktować jako „normalne”, tzn. typowe lub oczekiwane w zwykłej kolejności rzeczy. Typowym jest skutek jaki daje się przewidzieć w zwykłym porządku rzeczy, taki, o którym na postawie zasad doświadczenia życiowego, wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska. Nie mieści się w płaszczyźnie adekwatnego związku przyczynowego skutek, który wprawdzie daje się łączyć z określonym zdarzeniem początkowym w sensie oddziaływania sprawczego, ale jest następstwem nietypowym, tj. nie występującym w kolejności zdarzeń, która charakterystyczna jest dla określonej przyczyny i przez to nie dającym się uwzględnić w ewentualnych przewidywaniach, a zarazem zależny jest w istocie od innych zdarzeń, które w zbiegu z przyczyną wyjściową jawią się jako przypadkowy zbieg okoliczności – por. wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14, opubl. LEX nr 1770850, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 8 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. LEX nr 1667508, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14, opubl. LEX nr 1624064, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. LEX nr 1554766, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. LEX nr 1469375.

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na

przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajzeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych jak i tych, które w związku z doznany uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. LEX nr 1509116, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. LEX nr 1563513, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. LEX nr 1587268, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. LEX nr 1554625, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. LEX nr 1439218, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. LEX nr 1480479, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. LEX nr 1416140, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. LEX nr 1454457

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem i powstałą u powódki szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który nie pozostaje w jakiegokolwiek zależności z istniejącymi u niej schorzeniami samoistnym i innymi dolegliwościami, a ocena zdiagnozowanych u powódki schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości 12.000,00zł, których rozmiar oszacowano przy określonych przez biegłych ortopedy oraz w dziedzinie fizjoterapii rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powódki, a także procentowej wartości uszczerbku na zdrowiu powódki z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu urazów wypadkowych ustalonych przez biegłego ortopedę na poziomie 5% oraz długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oszacowanego przez biegłego w dziedzinie fizjoterapii w rozmiarze 5%, nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Zadośćuczynienie wypłacone powódce w ramach postępowania szkodowego w rozmiarze 500,00zł Sąd wziął pod uwagę przy określaniu wysokości odszkodowania, co nie jest jednak jednoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę tego odszkodowania, a jego wysokość oceniana łącznie przedstawia realną, ekonomicznie odczuwalną wartość.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanej, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powódki, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

W szczególności Sąd miał na względzie rodzaj, charakter i rozmiar doznanej krzywdy, w tym cierpienie fizycznych i psychicznych, przy uwzględnieniu spowodowanych przez wypadek komunikacyjny trwałych następstw ortopedycznych i długotrwałych fizjoterapeutycznych, a także przebyty proces leczenia i rehabilitacji oraz jego rezultaty i wpływ zdarzenia na bieżące funkcjonowanie powódki.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądanego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem zarazem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winna ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony, przy czym rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. LEX nr 1391106, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. LEX nr 1362966, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl. LEX nr 1466803, wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. LEX nr 1504837.

Powódka była również uprawniona do żądania zwrotu wydatków z tytułu kosztów leczenia. Powódka poniosła wydatki na leczenie i rehabilitację w łącznej wysokości 6.600,00zł.

Świadczenie ubezpieczyciela w ramach umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych. Przepis art. 444 § 1 kc nie nakłada na poszkodowanego obowiązku wykazywania, iż nie mógł skorzystać z państwowej służby zdrowia. (por. uchwała SN z dnia 19 maja 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 63/15, opubl. Biul. SN 2016 nr 5).

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku.

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. Ponadto pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania. Muszą to być jednakże koszty, które pozostają w związku przyczynowym z likwidacją skutków uszkodzenia ciała. Koszty te należy oceniać wg kryteriów obiektywnych w zakresie potrzeb poszkodowanego. Nie mogą to być koszty, które przekraczają te potrzeby. Realność szkody wyraża się w tym, że przyznanie odszkodowania nie uzasadnia sama utrata zdrowia i ewentualność poniesienia wydatków, ale rzeczywiste zwiększenie potrzeb powstałe w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przesłanką uwzględnienia żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 kc jest wyłącznie wykazanie przez poszkodowanego, że suma której zwrotu domaga się od zobowiązanego do naprawienia szkody jest sumą potrzebną na koszty restytucji pełnej sprawności.

W szczególności należało, tu mieć na względzie uwagi poczynione przez biegłego w dziedzinie fizjoterapii oraz ostateczne wyniki przyjętych i wdrożonych u powódki metod leczniczych i usprawniających.

W tym miejscu należy wskazać, iż obowiązkiem stron postępowania było w ramach procesu przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzą roszczenia (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność ich twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w Białymstoku z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. LEX nr 1314923, wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. LEX nr 1147804.

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. LEX nr 1506727.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne – w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. LEX nr 1396899, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. LEX nr 1306007, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. LEX nr 1416095.

Sąd miał przy tym również na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2022.2277 – t.j. ze zm.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. LEX nr 1369453, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 – 3 kpc i art. 100 kpc oraz w oparciu o treść § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności

radców prawnych (Dz. U. 203.1935 – t.j.) oraz art. 13 ust. 1 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2023.1144 – t.j. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2023.2111 – t.j.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

sędzia Michał Włodarek